

викладач ставить перед студентами краєзнавчо-туристичну проблему, а вони самоотужки шукають шляхи її вирішення, підбирають краєзнавчі матеріали, наочність, яка підтверджує достовірність їх висновків. Також у комплексі з перерахованими методами навчання використовують наочні методи, за допомогою яких відбувається візуалізація краєзнавчого матеріалу, а відповідно і краще розуміння суті знань. Усі перераховані методи навчання мають бути підкріплені живим спогляданням, виходами на природу, з метою дослідження навколишнього середовища.

Таким чином, при формуванні краєзнавчо-туристичних знань студентів мають застосовуватись не лише словесні методи навчання, а й наочні. При застосуванні наочних методів відбувається візуалізація вивченого матеріалу, що сприяє кращому засвоєнню знань, розумінню їх суті. В студентів природничих спеціальностей, у зв'язку зі специфікою навчання, яка базується на явищах і процесах, котрі відбуваються в навколишньої дійсності, мають проводитися виходи на природу, туристичні подорожі, зльоти, експедиції.

Література

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. / Н.П. Волкова. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 576 с.
2. Дубняк К. Що таке краєзнавство / Дубняк Кость // Історія української географії. – 2005. – Вип. 12. – С. 44-47.
3. Костриця М.Ю. Географічне краєзнавство: актуальні питання теорії / М.Ю. Костриця. // Географія та основи економіки в школі. – 1999. – №3. – С. 35–37.
4. Ушинский К. Избранные педагогические произведения / К. Ушинский. – М.: Просвещение, 1978. – 557 с.
5. Фіцула М.М. Педагогіка: Навч. Посіб. Вид. 2-ге, випр., доп./ М.М. Фіцула. – К.: Академвидав, 2007. – 560 с.

ПРАКТИЧНА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ "ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ"

*Т.В. Лаврут, Р.І. Пахомов, В.А. Куц
м. Полтава, Україна*

На сьогоднішній день компетентнісний підхід як досягнення західної педагогічної думки заповнив наш нинішній вітчизняний освітній простір.

В українській вищій школі з 2010 року професійна підготовка на вищому кваліфікаційно-освітньому рівні включає в себе загальнообов'язкове вивчення такої навчальної дисципліни як "Охорона праці в галузі". Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Основні професійні компетенції, здобуті в результаті засвоєння програми навчальної дисципліни "Охорона праці в галузі" включають: готовність застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об'єктах; здатність поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях; здатність та готовність до врахування положень законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій; здатність до організації діяльності виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці; управління діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві; впровадження ефективного розподілу функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці у виробничому колективі, готовність контролювати виконання вимог охорони праці в організації тощо.

Під час набуття вищезгаданих компетенції, на думку авторів, провідну роль повинна відігравати практична складова. Неможливо набути необхідних навичок лише під час вивчення теоретичного матеріалу. Не тільки виконання практичних робіт з розрахунків, статистичний аналіз виробничого травматизму та лабораторні роботи необхідні для набуття навичок ефективного управління охороною праці, а і безпосередня особиста присутність майбутніх фахівців на тому об'єкті, де вони планують працювати. Лише практична підготовка у виробничих умовах дозволить сформувати у майбутніх фахівців відповідальність за колективну та власну безпеку.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ХІМІЇ ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ШКОЛЯРІВ

*Л. Лавріненко
м. Полтава, Україна*

Сучасний педагог повинен сприяти реалізації нового змісту навчання, уміти оцінювати навчальні досягнення учнів на основі врахування їх індивідуальних можливостей та навчальних потреб, використовувати сучасні підходи до оцінювання, проявляти творчість у виборі методів та створювати умови для повноцінного розвитку особистості.

Сучасна підготовка майбутніх учителів хімії не повною мірою відповідає зазначеним вимогам. Про це свідчить домінуючий у практиці шкіл традиційний підхід до оцінювання знань учнів, орієнтований, перш за все, на виявлення та оцінювання предметних знань, умінь, навичок, що не тільки знижує ефективність навчального процесу, а й унеможливорює здійснення особистісно - орієнтованого процесу оцінювання. Така невідповідність зумовлює потребу у підготовці студентів до використання нових форм та методів оцінювання навчальних досягнень учнів.

Ключовими, системними підходами для розуміння необхідності підготовки майбутнього вчителя хімії до оцінювання навчальних досягнень учнів виступає компетентнісний підхід. Компетентнісний підхід означає, що студент володіє певною сукупністю об'єктивно необхідних знань, умінь і навичок, має практичний досвід, володіє гнучкістю і критичністю мислення.

Таким чином, в рамках компетентнісного підходу формування готовності майбутнього вчителя до оцінювання навчальних досягнень школярів необхідно розглядати як одне з головних завдань їх підготовки.

Для цього слід забезпечити засвоєння студентами знань про види, форми та методи контрольної-оцінювальної діяльності, її функцій і вимогах. Формування цих знань є першим кроком у розвитку професійної майстерності вчителя хімії.

Процес розвитку оцінювальної компетенції розглядається як послідовність цілеспрямованих дій, який може бути розбитий на ряд послідовних і взаємопов'язаних етапів. Підготовка майбутнього вчителя хімії до оцінювання навчальних досягнень учнів у вищих навчальних закладах здійснюється при вивченні психолого-педагогічних дисциплін та в курсі методики навчання хімії.

Освітні потреби майбутніх педагогів в основному спрямовані на вивчення сучасних форм та методів оцінювання навчальних досягнень школярів, нових підходів та вимог до оцінювання, можливостей використання комп'ютерних засобів та мережі Інтернет при оцінюванні учнів.

При підготовці майбутніх учителів хімії необхідно використати форми та методи оцінювання, що перебувають у тісному взаємозв'язку з формами та методами оцінювання навчальних досягнень школярів. Тобто сучасні форми та методи оцінювання навчальних досягнень школярів є формами та методами оцінювання навчальних досягнень студентів.

Стає очевидним той факт, що майбутній вчитель хімії на сучасному етапі розвитку освіти має бути готовим до інноваційних змін у процесі навчання та впроваджувати у шкільну практику нові методи та форми оцінювання.